

Hämeen ammatti-instituutti Oy Liikenneopetuskeskus kiittää Liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta lausua kannanottonsa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ajokorteista ja esittää kunnioittaen seuraavaa:

Mopoilun turvallisuus

Kuljettajantutkintoa on jo pitkään luvattu kehittää, mopokortin (AM120) ajokoe on kuitenkin jatkossakin ainoastaan käsittelykoe – pakollinen opetusajo liikenteessä on mielestämme vaadittava myös mopokortissa, jotta uudet mopoilijat eivät aloita liikenneajoharjoittelua kuljettajantutkinnon jälkeen ”kylmiltään”. Määrällistä sääntelyä ei tarvita.

Riskien tunnistaminen ja rata-opetuksen edellyttäminen

Henkilöauton B-luokan kuljettajaopetukseen sisällytettävän asetuksen 14§ riskientunnistamiskoulutuksen antamiseen liittyvät säädökset muuttuivat eduskuntakäsittelyssä lain tasolla osittain. Edellytämme asetukseen kirjattavan, että vaikeiden olosuhteiden ajo-opetusta (pimeä ja liukas) ei voisi kokonaan antaa simulaattorilla. Ajotuntuma on parhaiten havainnollistettavissa autenttisissa olosuhteissa oikeilla autoilla ja olemassa olevan arvokkaan ajoharjoittelurataverkoston riittävän laaja hyödyntäminen edellyttää mielestämme, että ratoja kuljettajaopetuksessa säännöllisesti käytetään emmekä pidä taloudellisesti kestävästä riittävän ajotuntuman tuottavien ajosimulaattoreiden hankintoja kuljettajaopetukseen.

Käsitteet määriteltävä

Käsitteitä koulutus, opetusajo, ajo-opetus ja ajoharjoittelu on luonnoksessa käytetty melko sekavasti, voisiko käyttää järjestelmällisesti ja määritellä käsitteet? Ehdotamme, että ajoharjoittelu varataan moottoripyörän harjoitusluvalle ja käsite ajo-opetus korvataan opetusajo-käsitteellä, jota käytetään sekä autokouluopetuksessa että opetusluvalla tapahtuvassa opetuksessa. Yleiskäsitteenä voinee käyttää termiä ”liikenneopetus”.

Henkilökuljetukset

Henkilöiden ja tavarankuljetus korvausta vastaan on luonnoksessa kielletty 21§ 2 mom. Saman pykälän 3 mom. sallii linja-autoon enintään 7 muuta ajo-oppilasta tai opetushenkilöstöön kuuluvaa. Onko tarkoitus siis sallia henkilöiden kuljetus ilman korvausta kaikilla opetusajoneuvoilla, jopa linja-autoilla?

Moottoripyöräopetuksen turha sääntely

Moottoripyöräopetuksessa 24§ opettaja seuraa ajaen ja ajo-ohjeet on annettava puhelimin tai muun vastaavan laitteen välityksellä. Opetusajo on muutakin kuin ajo-ohjeiden antamista, joissain tilanteissa opettaja voinee ajaa myös mallisuorituksia edellä ja käsittelyopetuksessa opettaja voinee jatkossakin ohjata oppilasta jalkautuneena.

Tutkintoajoneuvovaatimukset

Tutkintoajoneuvojen vaatimukset (29§) on valmisteltu ilmeisesti kiireellä, esitämme, että ne tarkistetaan ja kirjoitetaan uudelleen siten, että käyttöön otetaan ajoneuvolain luokat. ”B-luokan ajoneuvo” ei asetustekstinä ole riittävän tarkasti yksilöity, toisaalta yksilöidään C-luokassa C-luokan kuorma-auto, käsite ajoneuvo riittänee ja mahdollistaa monipuolisten ajoneuvojen käytön. Luonnoksessa ”kuormatilan rakenne tai kuorman kuormatila muodostuu suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka leveydeltään ja pituudeltaan on vähintään ohjaamon levyinen ja korkuinen” mahdollistaneet tulkinnan esim. puutavara-autosta tutkintoajoneuvona, kuormatila on ”laatikkomainen rakenne”, vaikkei kuormaa olekaan. B-luokan ajoneuvolla tarkoitettaneen B-kortilla ajettavia ajoneuvoja, mutta se kannattanee kirjoittaa toiseen muotoon.

Lopuksi

Hallitusohjelman sivulla 7 otsikon visio Suomi 2025 alla todetaan: ”Pärjäämme vähemmällä sääntelyllä.” Kuitenkin nyt asetustasolle luonnostellaan erittäin yksityiskohtaista sääntelyä. Ajokorttinenormisto on myös käynnissä olevassa muutoksessa muovautumassa sekavaksi kansalaisille - ajokorttilaki, valtioneuvoston asetus ajokorteista ja Trafín määräykset ovat säädöshierarkisesti ristiriitaisia useissa kohdissa. Säädösten virtaviivaistamista pitää jatkaa, esimerkiksi opetusajoneuvon tunnuksesta kannattanee säätää yleisesti lain tasolla ja antaa Trafille säädösvaltuudet mm. sen sijoittamisesta opettajan tai oppilaan selkään jne.

Yhteistyöterveisin, annamme lisätietoja mielellämme

Jyrki Hapulahti

Jyrki Hapulahti

lehtori, ajo-opetus, HAMI Oy liikenneopettajankoulutus

Kaartokatu 2, 11100 Riihimäki

jyrki.hapulahti@hamk.fi, 040 833 8211